

10

Barnekonvensjonen

1. VEILEDER TIL KURSHOLDER

a) Innledning og begrunnelse for valg av tema

Foreldre kan av og til å skjerme barna sine ved å holde tilbake informasjon om ting som angår barna selv. Gjennom denne modulen skal informasjonen som gis, øke barnets bevissthet om barnekonvensjonen. Dette er særlig viktig for asylsøkerbarn som ikke er kjent med norske normer, lover og verdier. Barnekonvensjonen gir barn og unge selvstendig rett til informasjon. Barn og unge oppfatter imidlertid informasjon på en annen måte enn voksne. Å tilrettelegge dette arbeidet krever derfor en god tilpasning fra mottakenes side.

Det at barn og unge har selvstendige lovfestede rettigheter er nedfelt og synliggjort i FNs konvensjon om barns rettigheter. Den består av 42 artikler, og staten er forpliktet til å gjøre konvensjonens innhold kjent for barn og voksne. Barnekonvensjonen uttrykker verdenssamfunnets felles syn på barn. Den er ratifisert av nesten alle land i verden, bortsett fra Somalia og USA.

Barnekonvensjonen gjennomsyrrer informasjonsprogrammet på den måten at hver enkelt modul er forankret til én eller flere artikler i konvensjonen. UDI ønsker på denne måten å tydeliggjøre barns rettigheter og særegne behov.

Alle normale foreldre har det til felles, uansett nasjonalitet og kultur, at deres barn skal bli bra mennesker, og at de skal få et godt liv. Det å bli et bra menneske er ikke avhengig av at man er rik og lever i velstand. Fordi bra mennesker blir man først og fremst i samspill og glede med andre gode mennesker som man vil etterligne og leve opp til. Vi har faktisk flere eksempler på at rikdom har ødelagt mennesker enn vi har på at det å ikke være så rik har vært ødeleggende. Til tross for at vi har mange år bak oss i et rikt land, tenker vi fortsatt at vi ikke kan kjøpe godhet og lykke for penger, men det finnes selvsagt grenser for hvor fattige vi kan leve uten at det går ut over forholdet til barna. Et moderne ordtak er derfor blitt formulert slik: "Det er ikke det at jeg elsker penger, men jeg hater å ikke ha dem."

Når det gjelder det å få et utfordrende og meningsfylt liv, spiller nok velstand og ressurser en større rolle enn det å forme dem til å bli gode mennesker. Det handler om å ha tilgang

på samfunnets viktige ressurser som adgang til utdanning og helsehjelp.

Hvis vi ser det norske samfunnet i et perspektiv av hundre år og vel så det, er det en lang historie om hvordan barns vilkår gradvis er blitt betydelig bedret. Dersom vi skal finne ut av de kreftene som skapte denne bedringen, er det i alle fall tre viktige faktorer. Det første er den åpenbare bedring av velstand og velferd. Den andre meget viktige faktor er vår sterke økning av kunnskap om barn, spesielt kunnskap om hva som er viktig for barns vekst og utvikling. Denne kunnskapen har gjort et stort sprang framover i det siste, faktisk er det siste tiåret blitt kalt hjernens tiår. Det vi tenker på her er betydningen av trygghet, ernæring og gode erfaringer som legger grunnlaget for hjernens vekst og utvikling. I den sammenheng har vi også fått et moderne ordtak, nemlig at "barndommen varer hele livet fordi hjernen varer hele livet." Ny kunnskap om barn er forpliktende. Vi kan ikke late som om vi ikke vet og slik utsette barn for skadelige påvirkninger og dårlige erfaringer når vi vet at de tar skade av det.

Og da har vi kommet til den andre faktoren som har hatt vesentlig betydning for å bedre barndommen i Norge. Det vi tenker på er lovgivningen til barns beste og til barns beskyttelse. Etter hvert som velstand, kunnskap og lovgivning ble en god garanti for en god oppvekst for flertallet av nasjonens barn, ble det i Barneåret 1979 tatt et første initiativ for å gjøre den lovgivningen global, det vil si at den skulle gjelde alle barn fordi de var barn, uavhengig av nasjonal opprinnelse og kultur. Det tok nokså nøyaktig ti år før dette arbeidet var ferdig og kunne sendes til landene for godkjenning og det fikk tittelen Barnekonvensjonen – *The Convention of the Rights of the Child*.

Et av de store brudd på disse forpliktelser har vi dessverre opplevd gjennom mange av de moderne kriger. Borgerkriger og væpnede konflikter mellom nasjoner har satt tilside mange av barnas mest sentrale og beskyttende artikler i Barnekonvensjonen. I løpet av femti år har krigene flyttet seg fra slagmarkene langt hjemmefra til hjemmets inngangsdør – *from the frontline to the front door*.

Det blir viktig at vi tar hele Barnekonvensjonen, barnas egen verdenslov, på alvor. Det vil si at vi ikke vender ryggen til de artiklene vi umiddelbart

ikke forstår eller finner verdien av, ei heller at vi vender ryggen til de paragrafene vi er uvant med og som vi av den grunn ikke liker og helst ikke vil lytte til. Vi har det helt klart for oss at rike land har langt flere muligheter til å praktisere loven om barnas rettigheter og til å holde de mange løfter våre land har gitt barna, enn tilfellet er i fattige land preget av ustabilitet, kriger og dermed utbredt rettsløshet. I gjennomgangen av "Ung i Norge" i mottak har dere en utfordrende øvelse, men en fantastisk mulighet foran dere, i det å gi barna og de unge et innblikk i Barnekonvensjonens artikler. Dette vil kunne gi dem en god basis for personlig utvikling både i hjemmet og i det nye samfunnet de søker å bli en del av.

b) Mål

Bidra til at barn og unge i asylmottak bevisstgjøres sine rettigheter.

c) Barnekonvensjonen

Barnekonvensjonen art. Art. 2, 3, 6, 8, 12, 16, 19, 24, 28, 31

I denne modulen skal artiklene 2, 3, 6, 12 fra barnekonvensjonen tillegges særlig vekt:

Art. 2; **IKKE DISKRIMINERING**

Konvensjonens rettigheter gjelder for alle barn uten forskjellsbehandling og uten hensyn til barnets og dets foreldres rase, farge, kjønn, språk, religion, opprinnelse, eiendom, funksjonshemming eller oppfatninger. Staten skal sørge for at ingen diskrimineres.

Art. 3; **TIL BARNETS BESTE**

Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

Art. 6; **RETT TIL LIV**

Staten plikter så langt som mulig å sørge for at barn overlever og får utvikle seg.

Art. 12; **BARN HAR RETT TIL Å SI SIN MENING OG BLI HØRT**

Barnet har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barnets meninger skal tillegges vekt.

d) Tema

Barnets beste – art. 3 barnekonvensjonen

Barnets rett til optimal utvikling (bla. Helse, utdanning og fritid) – art. 6, 24, 28, 31

Retten til å bli hørt – art. 12

Retten til å bevare egen identitet – art. 8

Retten til privatliv – art. 16

Retten til vern mot misbruk og vanskjøtsel – art. 19

Prinsippet om ikke-diskriminering – art. 2, 23

2. GJENNOMFØRING**Tidsbruk og innhold i arbeidsøktene**

Modulen foreslås gjennomgått i en økt med innlagt pause, 2 - 3 timer.

- Ord for dagen
- Forelesning med innlagte diskusjonsoppgaver

3. FORSLAG TIL METODEBRUK

- Foredrag, dialog og diskusjon ut fra spørsmål i manus.
- Bruk av dilemma som grunnlag for diskusjon i gruppen (se vedlegg 11).

- Se forslag til flere metoder bakerst i permen (vedlegg 9 - 21)
- Alle artiklene i konvensjonen finnes som små filmsnutter på YouTube. Kursholder kan eventuelt vise noen av disse for å anskueliggjøre artiklene ytterligere.

4. FORSLAG TIL SAMARBEIDSPARTNERE

Invitere ungdomsorganisasjoner som jobber for barns rettigheter

- Redd Barna
- Amnesty Internasjonal
- Plan Norge
- NOAS (Norsk Organisasjon for asylsøkere)

5. AKTUELLE EKSKURSJONER

Besøke ungdomsorganisasjoner som jobber for barns rettigheter

- Press – Redd barnas ungdomsgruppe
- Røde Kors Ungdom

6. HENVISNING TIL SUPPLERENDE MATERIELL

- Barnekonvensjonen i kortversjon på norsk.
- Barnekonvensjonen på flere språk (Unicef)

7. NETTADRESSER OG LITTERATURHENVISNINGER FOR VOKSNE

- Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge: N. Høstmælingen, E. S. Kjørholt og K. Sandberg. Oslo, Norsk senter for menneskerettigheter, Institutt for offentlig rett ved UiO og Redd Barna, 2008

MANUS til “Barnekonvensjonen”

Ord for dagen

Det er blitt sagt at barndommen varer hele livet. Det er mye sant i det. Når vi kommer til verden, har vi mye medfødt med oss. Men vi kan ikke snakke, og vi kan derfor ikke tenke i språk. Vi forstår ikke det som blir sagt. Mennesket er ikke ferdig når det blir født! De årene som ligger foran den nyfødte babyen, kaller vi vekst og utvikling. Barnekonvensjonen handler om at alle barn skal få et godt miljø når de skal vokse og utvikle seg. Den kroppen du blir født med, skal du ha med deg hele livet, selv om den har forandret seg ganske mye siden du var baby. Det er viktig at den ikke blir alvorlig skadet i barndommen fordi da kan skadene følge deg hele livet. Det vet de barna mye om som har tråkket på en landmine da de var barn og dermed mistet et ben. Det står i Barnekonvensjonen at god helse i barndommen kan gi god helse i voksen alder.

Vi vet at opplevelser og erfaringer i barndommen kan påvirke et menneskes tanker og følelser gjennom livet. Heldigvis er det slik at de gode erfaringene er de sterkeste og varer lengst. Men blir det årelang vonde påkjenninger gjennom barndommen, er det mange mennesker som må streve med dem etter at de ble voksne. Kanskje gjelder det din mamma eller pappa dersom det var krig i landet da de var barn.

Det vi snakker om er at mye av den personen som skal bli voksen blir formet mens han eller hun er barn. Det er derfor foreldre har det i seg at de skal beskytte barna sine. I krig og nød blir det

vanskelig, og mange foreldre sørger over at de ikke klarte det umulige. Heldigvis er det slik at vi kan reparere noen av skadene som kommer fra skrekkelige krigsminner. Det har dere fått vite noe om på dette kurset.

Alt det vi har skrevet om nå, handler egentlig om Barnekonvensjonen. Vi kunne kalle den Barnas Verdenslov og den gjelder fra du blir født til du blir 18 år gammel.

De aller fleste statsjefer i verdens land har skrevet under på Barnekonvensjonen, men det er dessverre mange som ikke holder det de har lovet. Særlig gjelder det barn i krig. Selv om det er barna som er blitt rammet hardest av kriger og konflikter, har ikke hensynet til barna stoppet dem.

I Barnekonvensjonen står det også at de barna som har vonde krigsminner som plager dem, noen ganger både dag og natt, de skal få hjelp til å bli trygge og friske. Det har dere hørt om allerede. Og nå når dere er i Norge skal dere vite at alle artiklene i Barnekonvensjonen skal beskytte dere. Det er fordi Barnekonvensjonen er blitt en del av den store, norske lovbooken.

MANUS

Til kursholder:

I denne modulen må dere gjerne samtale om hva tegningene illustrerer før eller etter dere har gjennomgått den aktuelle teksten.

PP1 Lover og regler

Dagliglivet vårt er fullt av regler og lover. Det er fordi vi skal leve og tilpasse oss sammen med andre mennesker. Hvorfor ringer vekkerklokken hjemme hos deg? Jo, det er fordi du skal stå opp i tide for å komme på skolen, for skolen den begynner klokken halv ni, og regelen er at elevene skal være på plass i tide.

I Norge er det skoleplikt, det vil si at vi har en lov som sier at alle barn skal gå på skole. Det er ikke opp til foreldrene å bestemme. Det vil si at vi har en skolelov. Skoleloven står skrevet i den store røde boken som heter Norges Lover. Det er derfor du må ha klokken til å ringe.

PP 2 Den norske skoleloven

Den norske skoleloven er veldig gammel. Vi fikk den første for over 250 år siden, i 1739! Der står det at alle barn har rett til skolegang. Alle foreldre har derfor plikt til å sende barna på skolen. Det var en god lov.

Skoleloven er blitt forandret med årene. I gamle dager måtte mange norske barn hjelpe til hjemme, særlig de som bodde på bondegård. Derfor var det skole bare annenhver dag, og sommerferien varte nesten et halvt år fra april til oktober. Mange barn syntes det var ferie å gå på skolen!

PP 3 Vi fikk Grunnloven

For snart 200 år siden fikk Norge Grunnloven. Det hendte i 1814 på Eidsvoll utenfor Oslo. I året 2014 er den 200 år. Grunnloven var en ny utskrivning av alle lovene våre. Og vi fikk mange nye lover samtidig. Den ble ferdig 17. mai og det er blitt nasjonaldagen vår. Det viser hvor viktig vi syntes det var med gode lover.

Det er mange lover om barn, og vi får mange nye lover. For over 70 år siden ble det forbudt å slå barn i skolen. Det hadde lærerne hatt lov til før. For 25 år siden ble det forbudt å slå barn hjemme. Det hadde foreldrene hatt lov til før.

PP 4 Forente Nasjoner, FN

Alle land i verden har lover. De er veldig forskjellige. FN har hjulpet mange land til å skrive om lovene sine. De har også foreslått nye lover til alle landene. FN er en forening for alle verdens land. Navnet FN betyr Forente Nasjoner. Det betyr at landene er blitt enige om å ha en slik forening.

For over 30 år siden, det vil si i 1979, arrangerte FN et *barneår* for alle landene.

I *barneåret* 1979 begynte landene å arbeide med en *barnelov* som skulle gjelde for alle verdens land. Det gjorde de for at det skulle bli bedre for barn over hele kloden. Det var veldig bra.

PP 5 Barnas egen lov 1989

Den loven fikk navnet BARNEKONVENSJONEN – det betyr loven om barnets rettigheter. Denne loven fikk 54 artikler. I hver artikkel står hva barn har rett til. FN arbeidet med Barnekonvensjonen i ti år. Da den var ferdig i 1989, sendte de den til alle landene og ba de som var enige i at alle verdens barn måtte få gode og like rettigheter som de skulle skrive under. Det gjorde statslederne i nesten alle verden land. Du kan være ganske sikker på at ditt hjemland har godkjent Barnekonvensjonen. Alt dette er gode nyheter for verdens barn.

Men nå kommer de ikke fullt så gode nyhetene - er du klar? Det er slik at alle land bestemmer over seg selv. Derfor bestemmer de også hvor mye av artiklene i Barnekonvensjonen de vil ta inn i landets lover. Noen av landene er veldig fattige på grunn av krig og dårlig styre. De har ikke penger til skole for alle fordi regjeringen har brukt penger på krig og på seg selv.

Og da kommer neste spørsmål: Betyr det at landene som har skrevet under på at de godtar Barnekonvensjonen, kan la være å bry seg om den? Nei, det gjør det heldigvis ikke. Alle landene som har skrevet under må lage en rapport til FN hvert femte år om situasjonen for barna i landet sitt. En gruppe eksperter i FN leser disse

rapportene. De landene som har dårlige forhold for barn, får beskjed fra FN om å bli bedre. De fattige landene kan også få penger fra FN og andre, for eksempel til skolegang for jenter, hvis det er dårlig med det.

PP 6 FN kan ikke bestemme over landene

Hvorfor kan ikke FN bestemme at lederne i alle land skal bruke penger til barns beste i stedet for å ta dem selv og i stedet for å bruke dem til våpen og krig? Det kan ikke FN gjøre fordi alle land må bestemme over seg selv. Det vil si at de bestemmer over sin egen Statskasse.

Statskassen er alle de pengene staten har som de har tjent på handel med andre land, og som de har fått fordi landets innbyggere har betalt skatt. I Norge kaller vi det Statskassen, men det dreier

seg selvsagt om pengene de har i banker. FN kan også si at de skal få låne mer penger, og de skal få mer penger dersom de bruker mer på barn. FN vil gi mer penger og låne mer penger til de land som sørger for at alle barn får gå på skole. De landene som har en bra regjering, hører på FN.

PP 7 FN laget Barnekonvensjonen

Selv om ikke alle land er like bra på den, arbeider alle for at den skal bli fulgt. Nå kommer vi til det som står skrevet i Verdensloven for barn.

FN bestemte at fire av disse artiklene skulle være de viktigste blant alle. Vi kan kalle det for plattformen til Barnekonvensjonen. Nå skal du få vite hva disse fire heter, og hva som står der. De er veldig viktige. De aller viktigste. Vi har kalt hver enkelt av disse fire for stolpen som plattformen

står på. Når FN har lagt spesiell vekt på de fire stolpene vi skal snakke om nå, er det fordi alle de andre 50 artiklene må passe på at de ikke er i strid med disse viktigste. Vi skal gi eksempler på hva vi mener med dette.

Tegningen er fra et møte i Sikkerhetsrådet i FN som viser de fire stolpene i Barnekonvensjonen.

Nå skal du få høre om den første stolpen som heter **ikke diskriminering**.

Men aller først en veldig viktig opplysning til deg. Den handler om at du nå er i landet Norge. For Norge har bestemt at Barnekonvensjonen skal være en del av norsk lov. Det betyr at de artiklene som vi nå beskriver, gjelder for deg. De er skrevet inn i den Store Røde Norske Lovboken. Følg godt med, for dette er viktig for deg.

ARTIKKEL 2 HETER INGEN DISKRIMINERING

Denne artikkelen gir alle barn like rettigheter. Det vil si at det ikke er lov til å gjøre forskjell på barn. Det betyr ikke at alle barn skal bli like og gå i uniform. Gutter og jenter får lov til å gå i forskjellige klær! En veldig viktig ting i denne artikkelen er at gutter og jenter skal ha lik rett til å gå på skole. Slik er det i Norge. Hvis det ikke hadde vært slik, hadde vi kalt det grov diskriminering.

Men det er også diskriminering hvis en med utenlandsk utseende blir mer kontrollert og må vise legitimasjon, mens en med norsk utseende slipper. Hvis et barn i rullestol har problemer med skolebuss og trapper på skolen, er det diskriminering. Det er ikke lov. Hvis ikke fastlegen din skjønner hva du sier fordi du ikke fikk tolk, da er det diskriminering.

Det samme gjelder hvis du blir diskriminert på grunn av kjønn, eller hvis du blir diskriminert fordi du ikke er norsk.

PP 8 Lærer som står i inngangsdøren til skolen, barn i ulike farger i skolegården Læreren sier KOM ALLE SAMMEN BLI MED

Og så må du huske på at diskriminering er en av de fire stolpene i Barnekonvensjonens plattform. Det betyr at alle de andre artiklene også må passe på at det ikke skjer diskriminering. For eksempel artikkel om helse. Her må alle ha like rettigheter, det er ikke lov å gi bedre helsehjelp til en gruppe

barn og dårligere til en annen.

Norge tar det med diskriminering veldig alvorlig. Derfor har Regjeringen foreslått nye lover mot diskriminering. Stortinget har vedtatt de nye lovene, og Regjeringen har gitt penger til et stort kontor hvor Diskrimineringsombudet holder til. Hun har mange ansatte og de behandler alle klager som kommer fra de som er blitt diskriminert. Da står det noe negativt i avisene om de som har diskriminert. Og noen ganger kommer det på TV. Da kan du se bilder av utesteder som har nektet afrikanere å komme inn. Da reagerer Diskrimineringsombudet, og hun kan si til de som har diskriminert en afrikaner at de må stenge utestedet.

Spørsmål til diskusjon:

Har du opplevd diskriminering noen gang? Hvordan opplevde du det? Hva gjorde du?

ARTIKKEL 3 HETER BARNETS BESTE

Den neste stolpen i Barnekonvensjonens plattform heter **barnets beste**. Det handler om to ting. For det første er barna landets største verdi. De er de viktigste personene i foreldrenes liv. De er de viktigste personene for landet, fordi de er landets framtid. Barnekonvensjonen bygger på kunnskapen om barn. Barn er hele tiden i vekst og utvikling. De må få de beste mulighetene til å vokse og utvikle seg i trygghet. De må beskyttes mot alt som kan skade dem på kropp og sinn. De skal bli gode og friske voksne. Det andre som blir understreket er at barn skal ha det bra fordi de er barn. Vår viktigste oppgave som voksne og som samfunn er å beskytte barn. Dette er noe av innholdet i barnets beste.

PP 9 Nyhetsoppleser i tv-skjerm – tekst under ansiktet i tv-ruta: beskjed til alle verdens land

I mange forhold og situasjoner kan interesser og behov stå opp mot hverandre. I denne artikkelen sier Barnekonvensjonen at barns behov og rettigheter skal komme først. Det vil si når vokseninteresser kommer i konflikt med barneinteressene. Da gjelder det hele samfunnet. Skal vi ta hensyn til barnets beste, kan vi ikke legge en ny motorvei like ved siden av en skole full av barn. Hvis kommunen lager lekeplasser for barn, må ikke de være farlige.

Hvis begge foreldrene vil at barnet skal bo hos dem etter skilsmissen, må retten eller andre som

skal bestemme, finne ut av hva som er best for barnet. Hvis foreldrene er uenige om hvilken helsehjelp barnet skal få, må de høre på det legene sier om det som er best for barnet. Når det gjelder asylsøknader, skal de avgjøres til barnets beste. Det betyr ikke det at alle som kommer med barn får opphold. Likevel skal det endelige svaret vurdere barnets beste. Alle lovene om barn må ta hensyn til barnets beste. Det er ikke lett å si nøyaktig hva innholdet i barnets beste er. Men én ting er klart, og det er at de som bestemmer i landet, eller de som bestemmer over barnet, ikke kan gjøre eller planlegge ting som er dårlig for barnet. Da sier vi at de bryter Barnekonvensjonen.

Dessverre kan ikke Barnekonvensjonen hindre eller stoppe kriger. Slik burde det være. Fordi det er barn som har det verst i krig. Det er de som mister foreldre og andre de er glad i. Det er barna som ser skolene bli ødelagt. Det er barna som dør først av sult. Det er barna som mister hus og hjem og må flykte til et annet land. Kanskje kan det bli slik en gang at kriger blir forbudt fordi det er til barnas verste. Kanskje en gang forstår alle det som står i Barnekonvensjonen at landet må gjøre det som er til barnas beste fordi barnet er det beste landet har.

Spørsmål til diskusjon:

Har du opplevd brudd på barnets beste i det landet du kommer fra?

Har du opplevd brudd på barnets beste her i Norge?

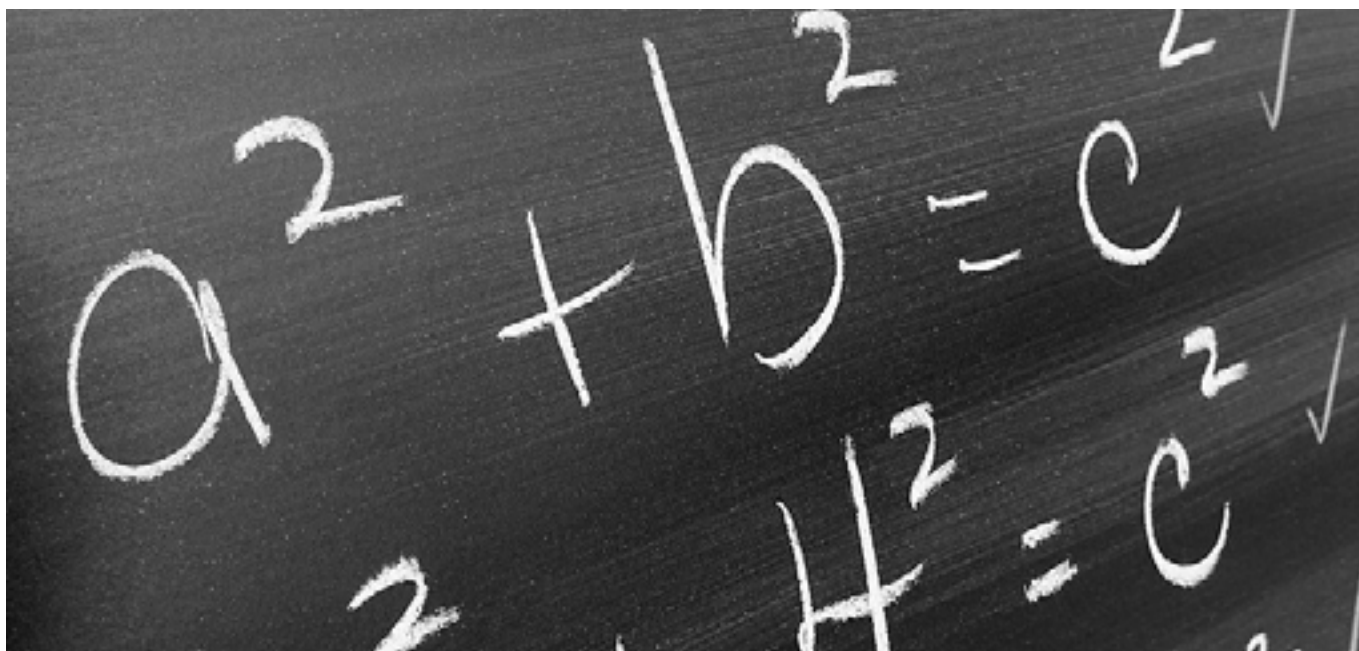
ARTIKKEL 6 HETER RETT TIL LIV OG UTVIKLING

Den tredje stolpen i Barnekonvensjonens plattform er veldig viktig men ingen overraskelse. Artikkel 6 handler om at alle barn har rett til liv og til å vokse opp og utvikle seg. Grunnen til at vi skriver at dette ikke er noen overraskelse, er at vi tror og håper at det står i alle lands lover over hele verden.

PP 10 Barnet som beskyttet går fra bryst til krabbing til å gå bli stor med kamerater, og på skole, blir voksen

Likevel står det noe mer i Barnekonvensjonen. Det står i fortsettelsen av denne artikkelen, nemlig at de skal ha det best mulig når de er i vekst og utvikling. Ikke minst gjelder det å beskytte barns helse mot skader. Det har vi mye kunnskap om både fra medisinsk og psykologisk forskning. Barnekonvensjonen bygger på kunnskap om barns utvikling. Helse det er jo både fysisk og psykisk. Og da skjønner dere at egentlig så forbyr Barnekonvensjonen krig. Det er ingen andre hendelser som skader flere barn på kropp og sjel. Det har mange av dere sett og opplevd. Dessverre.

Land som har dødsstraff bryter denne viktigste artikkelen i Barnekonvensjonen dersom de dreper barn under 18 år. Det gjør de i USA, men de har da heller ikke undertegnet Barnekonvensjonen. Vi håper at President Barack Obama undertegner Barnekonvensjonen; og det snart!

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan kan en nasjon legge til rette for at barn opplever sin rett til liv og utvikling?

PP 11 Barn på talerstol foran stor forsamling**ARTIKKEL 12 HETER BARN SKAL BLI HØRT**

Nå kommer vi til Barnekonvensjonens store overraskelse. Det er at den ber landene få inn i sine lover at barn må bli hørt! Den fjerde stolpen i plattformen handler om det. Siden denne artikkelen er en av de fire store, betyr det at den skal styre alle de andre artiklene også. Det vil si at barn skal bli hørt i mange sammenhenger. I artikkel 12 står det at barn skal bli informert og hørt i saker som angår dem. Det står ikke at barnet alene skal bestemme. Men når for eksempel foreldre skilles, så skal noen snakke med barna om hvem de vil bo mest hos. Når FN skulle forklare denne artikkelen litt nærmere, nevner de spesielt asylsaker. De sier at myndighetene i landet familien har flyktet til, må passe på å snakke med barna. Og de sier at de for all del må bruke tolk når de snakker med barna, slik at de forstår det barna har på hjertet.

Siden artikkel 12 om at barn skal bli hørt er en av stolpene, henger den nøye sammen med de andre artiklene, særlig de som sier at barn skal få delta mer. De skal få lov til å si sin mening på skolen, de skal være med å bestemme slik at de lærer demokrati. De skal høres i helse spørsmål som gjelder dem selv, og de skal informeres om mange ting.

På grunn av Barnekonvensjonen har vi fått nye lover i Norge. En helt ny at sier at sykehuset skal informere barna hvis foreldrene blir psykisk syke eller får andre alvorlige sykdommer. Barna skal få vite om sykdommen, om behandlingen og medisinene de syke foreldrene får, og om hvordan de tror det kommer til å gå. I en annen ny lov står det at foreldrene skal informere barna om viktige ting som skjer i familien når det angår barna.

Spørsmål til diskusjon:

På hvilke områder synes du det er viktig at barn blir hørt?

NOEN FLERE ARTIKLER I BARNEKONVENSJONEN

Som dere husker, nevnte vi noen av de andre artiklene i Barnekonvensjonen i løpet av kurset. For temaet hjemlandet, viste vi spesielt til artikkel 8 om identitet.

PP 12 Barn på fødeavdelingen blir skrevet opp i stor protokoll

Alle barn har rett til å ha et navn, statsborgerskap og familietilhørighet. Dersom noen blir fratatt dette, er det ulovlig og staten må sørge for at det blir rettet opp. En viktig del av en persons identitet er forholdet til morsmålet, kulturen, religion og livssyn. Barnekonvensjonen framholder det som viktig at personen ikke mister eller endrer sin identitet på en måte som personen selv ikke ønsker.

For eksempel kan det skje dersom en person ikke kan bruke eller holde morsmålet ved like.

Da vi snakket om retur, tok vi fram **artikkel 17** om medias ansvar for rett informasjon

PP 13 Avisforside som et barn leser med teksten: nye fredsforhandlinger

Denne artikkelen handler om at barn og unge skal få riktig informasjon fra aviser, fjernsyn og på nettet. Særlig er det viktig at informasjon om hjemlandet ikke er feil. Det vil si at de melder at alt er bra, når det er veldig dårlig, eller at de skriver at det er mye verre enn det er. Det gjelder selvsagt også hva som står i norske aviser om hjemlandet ditt. Det skal være så korrekt som mulig. Det kan bety veldig mye at dere får riktig informasjon dersom dere planlegger å reise hjem; eller må forlate Norge fordi dere ikke fikk opphold.

På kurset om ungdom og familie valgte vi artikkel 14 om din rett til tankefrihet**PP 14 Bilde av barn som holder en plakat hvor det står: min tanke er fri!**

Grunnen til at vi valgte artikkel 14 for temaet ungdom og familie var på grunn av det som står der. Først og fremst står det at du som barn og ungdom har din egen tankefrihet og rett til å velge religion. Du har rett til å følge din egen samvittighet. Det vil si at du er selvstendig person, ikke bare en del av dine foreldre. Det står i artikkel

14 at foreldrene har rett til å veilede deg om disse rettighetene når du er liten, men etter hvert har du din egen frihet for tanke, samvittighet og religion.

Da seksualitet og kropp var tema, viste vi til **artikkel 19** om beskyttelse mot overgrep.

PP 15 Hånd med mobiltelefon hvor det står POLITIET på displayet

Denne artikkelen i Barnekonvensjonen handler om beskyttelse. Kroppen er din egen og ingen har rett til å krenke deg, skade deg, utnytte deg eller misbruke deg seksuelt. Det står at landene har plikt til å passe på at det ikke skjer, og dersom det skjer skal de skyldige ettersøkes av politiet og bli brakt til retten og få sin straff. Og dersom det dessverre har skjedd, står det i artikkel 39 at du har rett til medisinsk og psykologisk hjelp til å komme deg igjen.

For temaet helse, viste vi til **artikkel 24 om rett til helsehjelp**

PP 16 Inngang sykehus med ambulanse utenfor inngangen.

Artikkelen om barns rett til helse og helsehjelp er en av de lengste artiklene i Barnekonvensjonen. Den handler om mange ting, men først og fremst om at barn og unge skal få den beste hjelpen landet har å by på. Det gjelder både legehjelp i nærheten av hjemmet, og viktig hjelp på sykehus

når det er nødvendig. Staten skal også passe på at barn og unge ikke blir syke. Det vil si at de skal opplyse om god og sunn mat, og de skal gjøre noe med farlige steder slik at barna ikke blir utsatt for ulykker. Barn og unge skal også få lære hvordan de best tar vare på sin egen helse. Det står også at barn ikke skal bli utsatt for helseskadelige ritualer eller farlige skikker. Omskjæring av jenter er en slik forferdelig skikk, og det er selvsagt forbudt etter Barnekonvensjonen; og etter norsk lov.

Da kurset handlet om samfunnsforhold og verdier viste vi til **artikkel 15 om din rett til å bli medlem av en organisasjon eller forening.**

Artikkel 15 handler om noe som vi i vårt land ser på som veldig viktig. I denne artikkelen står det at du som barn og ung har organisasjonsfrihet og har rett til å delta i fredelige forsamlinger. Dette er veldig viktig for at du skal velge fritt og trene deg til å delta som voksen i et demokratisk samfunn. Du har rett til å bli medlem eller delta i alt fra idrettsforeninger til politiske ungdomspartier eller spesielle grupper som for eksempel Natur og Ungdom.

Og da vi kom til siste kursdag om konflikt og konfliktforebygging, refererte vi til **artikkel 2** om ikke-diskriminering som vi allerede har skrevet om. Det samme har vi gjort når det gjelder **artikkel 12** som vi refererte til på kursdagen om asylprosessen.

FAKTABOKS OM FN:

192 LAND ER MEDLEM

FN SKAL HINDRE KRIG

HAR SEKS OFFISIELLE SPRÅK:

ARABISK

KINESISK

ENGELSK

FRANSK

RUSSISK

SPANSK

FN HAR 15 FOND ELLER PROGRAM**DE MEST KJENTE ER:**

UNICEF – FNS-BARNEFOND

WFP – FNS MATVAREPROGRAM

UNHCR – FNS KONTOR FOR
FLYKTNINGER

FNS HOVEDKVARTER ER I NEW YORK

OPPRETTET VED VERDENSKRIGENS
SLUTT I 1945

SJEFEN FOR FN NÅ HETER
BAN KI-MOON

FNS FØRSTE SJEF VAR FRA NORGE

PowerPoint 0

PowerPoint 1

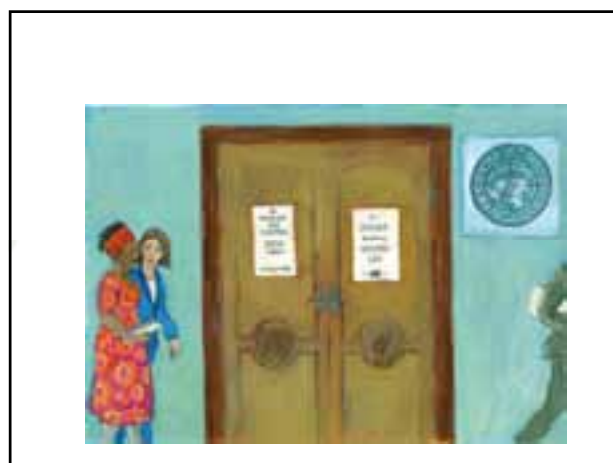
PowerPoint 2

PowerPoint 3

PowerPoint 4

PowerPoint 5

PowerPoint 6

PowerPoint 7

PowerPoint 8

PowerPoint 9

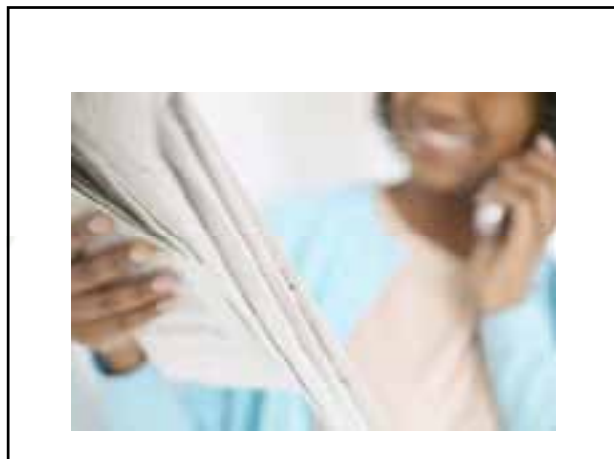
PowerPoint 10

PowerPoint 11

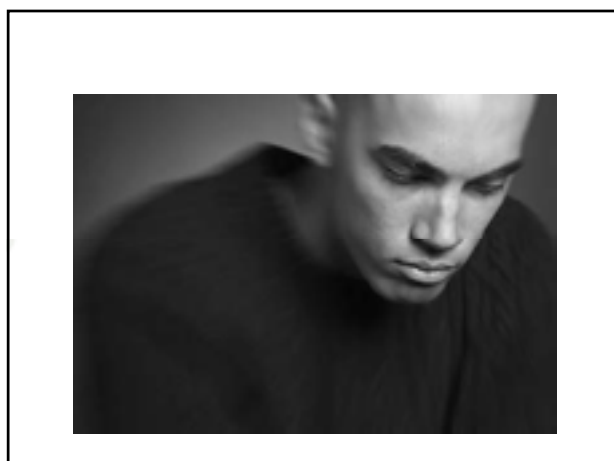
PowerPoint 12

PowerPoint 13

PowerPoint 14

PowerPoint 15

PowerPoint 16